

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van GO! basisschool De Taalkoffer Komen te KOMEN-WAASTEN

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 1941

Instelling GO! basisschool De Taalkoffer Komen

Directeur TOM VANDERMEULEN

Adres Kastelenlaan 109 - 7780 KOMEN-WAASTEN

Telefoon 056-55.78.62

Fax 056-55.46.68

E-mail bs.komen@g-o.be

Website <http://www.detaalkoffer.be>

Bestuur van de instelling GO! scholengroep Mandel en Leie

Adres Hugo Verrieststraat 68 - 8800 ROESELARE

Scholengemeenschap Basisonderwijs Kortrijk - Menen

Adres Veldstraat 17 - 8560 WEVELGEM

CLB CLB van het GO Mandel en Leie

Adres Burgemeester Nolfstraat 11 - 8500 KORTRIJK

Dagen van het doorlichtingsbezoek 28-01-2013; 29-01-2013; 31-01-2013

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 31-01-2013

Datum bespreking verslag met de instelling 20-02-2013

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Johan Kets

Teamleden Myriam Vande Moortele

Deskundige(n) behorend tot de nihil

administratie

Externe deskundige(n) nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming.....	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs.....	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde	10
3.1.1.5 Lager onderwijs: Frans	13
3.1.1.6 Lager onderwijs: muzische vorming.....	14
3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	16
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?.....	17
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	18
4.1 Professionalisering	18
4.1.1 Deskundigheidsbevordering	18
4.2 Begeleiding.....	19
4.2.1 Sociale en emotionele begeleiding.....	19
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	21
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	22
6.1 Wat doet de school goed?.....	22
6.2 Wat kan de school verbeteren?	22
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	22
7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG.....	23
7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg	23
7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg.....	23
7.3 Overige reglementering: regeling voor het vervolg	23

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de instelling een selectie van de onderwijsreglementering:
 - een selectie van leergebieden om het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen na te gaan.
Voor elk leergebied onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - o het onderwijsaanbod
 - o de uitrusting
 - o de evaluatiepraktijk
 - o de leerbegeleiding
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de instelling dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het onderzoek naar de hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid

De controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de instelling vindt gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle resulteert in een afzonderlijk verslag dat bij het doorlichtingsverslag wordt gevoegd en eveneens verschijnt op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders, leerlingen of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De Taalkoffer in Komen is een kleinschalige Vlaamse school in de provincie Henegouwen. 'Kleinschalig' wordt hier stilaan een relatief begrip, gezien het succes dat de school kent bij de - vooral Franstalige - ouders. Maar zelfs bij dit groeiend leerlingenaantal behoudt de school haar familiaal karakter, waarbij alle teamleden samen zorg dragen voor elk kind.

Tijdens deze doorlichting stonden in de kleuterafdeling Nederlands en muzische vorming in de focus bij het erkenningsonderzoek. Ook in de lagere afdeling werd muzische vorming grondig bekeken, naast wiskunde en Frans. De school voldoet aan haar maatschappelijke verplichtingen voor alle onderzochte leergebieden, behalve voor muzische vorming in beide afdelingen.

De thematische aanpak in de kleuterafdeling zorgt voor een geïntegreerd aanbod, waarbij Nederlands een voorname plaats inneemt. Doorheen alle activiteiten stimuleren de leerkrachten de taalontwikkeling van de kinderen. De verschillende domeinen van het leergebied Nederlands komen op een evenwichtige manier aan bod. Het vlotte taalgebruik van vele anderstalige kinderen wijst erop dat de inspanningen van het team succes hebben. Afspraken voor gradatie en continuïteit over de groepen heen, zouden hun aanpak nog efficiënter maken.

Binnen de thema's komen ook doelen van muzische vorming voor, zeker voor de domeinen beeld en muziek. De andere domeinen van dit leergebied (drama, beweging, media) komen in verschillende klassen vaak in de verdrukking. De essentie van 'beweging' en 'media' is nog niet voor iedereen even helder. Hoewel er goede aanzetten zijn, gaat het kleuterteam nog onvoldoende na of alle doelen voldoende kansen krijgen. Vergeten doelen krijgen nog te weinig bijsturing.

In de lagere afdeling geeft de invulling van muzische vorming een gelijkaardig beeld: te beperkt voor de domeinen beweging, media en (in mindere mate) ook voor drama. Er is nog werk aan de winkel om voor dit leergebied volledigheid en verticale samenhang te garanderen. Diverse kenmerken van een goede 'muzische praktijk' komen in sommige groepen te weinig uit de verf. Vooral evaluatie is hierbij nog een moeilijke klus.

Voor wiskunde echter is er een evenwichtig en vrij volledig aanbod, met een duidelijke continue opbouw. Verschillende differentiatievormen zorgen ervoor dat de leerinhouden aansluiten bij de mogelijkheden van de kinderen. Teamleden zijn alert voor het leertraject van kinderen en zorgen indien nodig voor extra ondersteuning, eventueel in samenwerking met de zorgcoördinator.

Voor Frans maakt het team - op basis van de instroom - zeer specifieke keuzes. Die stroken vaak niet met de accenten die het gekozen leerplan legt en sluiten te weinig aan bij de startcompetenties van Nederlandstalige leerlingen. Ook differentiatie naar de mogelijkheden van Franstalige kinderen heeft nog groeikansen. De Franstalige achtergrond van de meeste leerlingen zorgt er wel voor dat de school de eindtermen voor dit leergebied in voldoende mate bereikt.

Om na te gaan of de school haar kwaliteit bewaakt, onderzocht de inspectie twee ondersteunende processen: deskundigheidsbevordering en sociaal-emotionele ontwikkeling.

Teamleden staan open voor professionalisering als die nauw aansluit bij hun concrete praktijksituatie, wat volgens hen zelden het geval is. Het is nog geen gewoonte om de specifieke behoeften van de school in kaart te brengen, passende ondersteuning te kiezen en om de nieuwe inzichten in te zetten voor een beter functioneren van het hele team. De deskundigheidsbevordering rond sanctioneren vormt daarop een positieve uitzondering.

Sociaal-emotionele ontwikkeling is al enige tijd een prioriteit voor de school. Een aantal leerlingenproblemen waren de aanleiding om gericht expertise te verzamelen en duidelijke afspraken te maken. Leerkrachten volgen de emotionele ontwikkeling van kleuters op. De vertrouwensleerkracht, het leerlingenparlement en het sanctioneringsbeleid zijn voorbeelden van een doeltreffende ondersteuning. Het algemeen beleid van de school steunt op de gedreven inzet van de directeur en zijn team. Ze proberen in te spelen op de noden van de kinderen en de verwachtingen van de ouders. Het streven naar een goede schoolorganisatie beperkt de ruimte voor pedagogisch-didactische ondersteuning en opvolging. Ook kwaliteitsbewaking vanuit systematische zelfevaluatie en outputanalyse kan nog aan belang winnen. Het responsief vermogen van het team is alvast een goede basis voor verdere ontwikkeling.

Het inspectieteam besluit de doorlichting met een gunstig advies, dat beperkt is in de tijd. Een bijsturing van muzische vorming dringt zich op. De goede aanzetten, de beschikbare expertise en de betrokkenheid van teamleden zijn daarbij bruikbare hefboomen.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs

Nederlands
muzische vorming

Lager onderwijs

Frans
wiskunde
muzische vorming

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel

Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs

Begeleiding

Sociale en emotionele begeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate na. De leerkrachten creëren een krachtige taalomgeving en bieden gerichte ondersteuning aan de kleuters bij hun taalverwerving. De goede resultaten bij de overwegend anderstalige kinderen wijzen op een effectieve aanpak.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet niet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied muzische vorming in onvoldoende mate na. Vooral de domeinen drama, beweging en media krijgen vaak te weinig doelgerichte aandacht.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De teamleden vermelden dat ze zowel leerplandoelen als ontwikkelingsdoelen hanteren als referentiekader bij het plannen van hun aanbod. In de dagelijkse praktijk is dit in de ene klas explicieter merkbaar dan in de andere.

De meeste leerkrachten noteren per activiteit een beperkt aantal leerplan- en ontwikkelingsdoelen in hun dag- of themaplanning. Meestal, maar niet altijd, sluiten deze nauw aan bij wat de leerkracht met die activiteit beoogt.

Daarnaast ontwierpen enkele teamleden recent hoeken- of activiteitenfiches, waarbij ze vaak naar doelen van Nederlands verwijzen. Soms selecteren ze ook muzische doelen. Er ontbreken afspraken om deze waardevolle praktijk te veralgemenen.

Uit de documenten (en ook uit de klaspraktijk) blijkt dat de verschillende domeinen van Nederlands vrij evenwichtig aandacht krijgen. Voor muzische vorming zijn dat vooral de domeinen muziek en beeld. 'Drama', 'beweging' en 'media' komen - leerkrachtafhankelijk - wat in de verdrinking. Of bij de planning alle betrokken doelen voldoende kansen krijgen, is niet duidelijk. Niet alle teamleden hebben zicht op de doelen die nog niet aan bod kwamen. Sommigen reflecteren hierover aan de hand van een doelenoverzicht voor de eigen leeftijdsgroep. Een teamlid hanteert sinds kort een digitaal overzicht, dat duidelijk de niet behandelde doelen weergeeft. De bijsturing van lacunes, bijvoorbeeld in een volgend thema, heeft in alle klassen nog groeikansen.

Het team kiest voor een thematische aanpak en zorgt daarbij voor een degelijke horizontale samenhang tussen de leergebieden. Bij het begin van het schooljaar stemmen de teamleden de keuze van belangstellingscentra op elkaar af. Hoewel ze de invulling van de thema's informeel bespreken, zijn er vrijwel geen

afspraken voor gradatie en continuïteit.

Meerdere leerkrachten hanteren diverse bronnenboeken als inspiratie voor het invullen van hun thema. Per thema selecteren ze - elk voor zich - de beoogde woordenschat. Ook hier ontbreekt verticale samenhang. De enige constante is de lijst van veertig basiswoorden, die het eigen net vooropstelt voor startende peuters en kleuters.

De meeste leerkrachten proberen in te spelen op interesses van kleuters bij de keuze van een thema. Het is nog niet de gewoonte om kinderen te stimuleren om mee invulling te geven aan een thema en zo hun betrokkenheid te verhogen. Sommige teamleden blikken samen met de kleuters al vooruit op het volgende thema.

Onderwijsorganisatie
Klasmanagement

Alle kleuterjuffen zorgen voor een rijke leeromgeving, waarbij de aandacht voor taalverwerving in alle activiteiten uitdrukkelijk verweven zit. Tijdens onthaal- en kringgesprekken komt de vooropgestelde woordenschat gericht aan bod. Met een duidelijke articulatie, veel mimiek en aangepaste spelvormen dagen leerkrachten de kleuters uit tot actief taalgebruik. Met veel geduld stimuleren ze anderstalige kleuters tot interactie in het Nederlands; en meestal lukt dat - in de klas - vrij aardig. Het valt op dat vele Franstalige kleuters op zeer behoorlijke wijze converseren in het Nederlands bij het einde van het kleuteronderwijs.

Soms vertoont de instructietaal van de leerkrachten of hun onderlinge communicatie nog sporen van dialect. De school is zich hiervan bewust en probeert hier aandacht aan te schenken.

Verscheidene speelwerkhoeven worden verrijkt vanuit het lopende thema. Ze bieden heel wat kansen tot spelend omgaan met taal.

Bij jonge kleuters biedt de kinderverzorgster bijkomende ondersteuning. Naast verzorgende en voorbereidende taken, begeleidt ze groepjes kinderen bij muzische en andere activiteiten. Ze heeft geen specifieke opdracht bij de taalontwikkeling van kinderen, maar ze helpt mee aan de concrete uitwerking en illustratie van de hierboven genoemde basiswoorden.

Bij de oudste kleuters bevat vrijwel elk thema activiteiten, gericht op het verwerven van lees- en schrijfvoorwaarden.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

De klassen zijn goed gestructureerde en ordelijke leeromgevingen. Met hun eigentijds meubilair zien ze er erg aantrekkelijk uit. De materialen zijn goed bereikbaar voor de kleuters.

Sommige ontwikkelingsmaterialen voor muzische vorming zijn beperkt beschikbaar en worden door de leerkracht op eigen initiatief aangevuld. Het gebruik van pictogrammen, als betekenisvolle symbolen is nog voor uitbreiding vatbaar.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig / representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Verschillende leerkrachten geven positieve feedback aan kleuters en laten hen verworven vaardigheden demonstreren aan klasgenootjes.

In hun dagplanning voorzien de teamleden een kolom 'evaluatie', waarin ze markante bevindingen over kinderen of over hun aanbod noteren.

Sommige leerkrachten kiezen per week enkele observatiedoelen voor een klasscreening.

Recent ontwikkelde het kleuterteam samen met de zorgcoördinator een digitaal observatie-instrument, dat meer kansen biedt op een continue opvolging van

kleuters. Per leeftijdsgroep scoort de juf een beperkt aantal items met een kleurcode. Zowel voor Nederlands als voor muzische vorming zijn observatiedoelen opgenomen. De criteria om een bepaalde kleur toe te kennen zijn nog niet helemaal duidelijk. Het is de bedoeling dat de gesignaleerde kleuters extra ondersteuning krijgen.

Per kleuter houdt het team een verzameling kindtekeningen bij, die zicht geven op de ontwikkeling van het lichaamsschema.

De oudste kleuters nemen deel aan een genormeerde test rond lees- en schrijfvoorwaarden. De resultaten worden besproken met de leerkracht van de eerste klas in de lagere afdeling.

Rapporteringspraktijk
Interne / externe communicatie

Sommige leerkrachten houden de aangeleerde liedjes en versjes, met bijbehorende illustraties, bij in een boek, dat kleuters zelfstandig kunnen raadplegen.

Soms krijgen ouders informatie over het behandelde belangstellingscentrum via een verslagblad in het heen-en-weerschrift.

Leerkrachten bereiden de oudercontacten grondig voor, zodat ze een onderbouwd beeld kunnen schetsen van de ontwikkeling van elke kleuter.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Tijdens een kennismakingsgesprek met de ouders en hun kleuter proberen leerkrachten zich een beeld te vormen van het kind en zijn thuis(taal)situatie. Bij informele gesprekken, tijdens het overgangsgesprek en via het kleuterdossier krijgt elke leerkracht informatie over de beginsituatie van elke kleuter in haar klas.

Er zijn nog weinig afspraken over wat precies verwacht wordt van elke klasleerkracht binnen de preventieve basiszorg. Of en hoe zorgkleuters extra hulp krijgen hangt veelal van de inschatting en de competentie van de individuele leerkracht af. Toch proberen de meeste teamleden vanuit een hoge zorggevoeligheid ondersteuning of aangepaste materialen te bieden aan kleuters die dat nodig hebben.

Leerkrachten kunnen vraaggestuurd beroep doen op de hulp van de zorgcoördinator of de zorgvraag van een kleuter bespreken tijdens het multidisciplinair overleg (MDO).

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Interne expertise

De teamleden voelen zich door elkaar gesteund. Dit is volgens hen een ideale basis voor het leren van elkaar. Ze kunnen enkele concrete voorbeelden van wederzijdse ondersteuning en van expertise-uitwisseling aanhalen. Enkele teamleden vermelden hun nood aan een meer uitgebreide ondersteuning bij de implementatie van nieuwe leerplannen of bij het invoeren van nieuwe (digitale) instrumenten.

3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied wiskunde in voldoende mate. Ze zorgt voor een doelgericht aanbod en een adequate leerbegeleiding.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader

Alle teamleden hanteren eenzelfde onderwijsleerpakket om de eindtermen en leerplandoelen voor wiskunde te bereiken. Ze gaan ervan uit dat alle collega's de daarin voorgestelde leerinhoud nauwgezet afwerken en zo zorgen voor

<i>Planning</i> <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Samenhang</i> <i>Brede harmonische vorming</i> <i>Actief leren</i>	samenhang en continuïteit. Hoewel ze erop vertrouwen dat daardoor ook de volledigheid gegarandeerd is, noteren ze per les specifieke leerplandoelen om hun aanbod te bewaken. Volgens afspraak noteert iedereen ook bijbehorende eindtermen, maar de achterliggende reden hiervoor is niet voor iedereen even duidelijk. Bij een extra aanbod, zoals in hoekenwerk, verwijzen ze vaak ook naar de beoogde leerplandoelen. Daarnaast concretiseren de meeste leerkrachten de geplande activiteit in lesdoelen. In enkele gevallen is het aantal vooropgestelde doelen zo uitgebreid, dat het weinig waarschijnlijk is dat die allemaal even uitdrukkelijk in die beperkte tijd aan bod kunnen komen.
	Het gebruik van een digitaal registratiesysteem moet het volgens het team mogelijk maken om na verloop van tijd een balans op te maken van nog niet gerealiseerde leerinhouden. Tot nu toe gebeurt dit slechts sporadisch. In klassen met meerdere leerjaren selecteert de leerkracht gedifferentieerde doelen per leeftijdsgroep. Conform de sterke klemtoon die de school legt op het verwerven van de Nederlandse taal, is er een sterke horizontale samenhang merkbaar tussen wiskunde en Nederlands. Er zijn ook linken met 'leren leren' en 'ict'. Maar het doelgericht nastreven van leerlingcompetenties op dit vlak, was tijdens de geobserveerde activiteiten minder zichtbaar. Dit geldt ook voor de ruimte die leerlingen krijgen om hun oplossingswijze te expliciteren en met elkaar te vergelijken.
<i>Onderwijsorganisatie</i> <i>Klasmanagement</i>	Tijdens de lesactiviteit zorgen de meeste leerkrachten voor een krachtige leeromgeving, met goed gestructureerde leergesprekken en met een stimulerende ondersteuning tijdens de oefenmomenten. Vaak mogen kinderen handelend meedenken tijdens de instructiefase. Soms loopt het klassikaal 'luistermoment', waarbij vooral de leerkracht en één leerling actief zijn, wat uit. Daardoor verslapt de betrokkenheid van sommige leerlingen. Opvallend is de duidelijke aandacht die elk teamlid besteedt aan een correcte verwoording van wiskundige begrippen en handelingen. Vele leerkrachten streven ernaar om ook bij wiskunde de relatie met de leefwereld van de kinderen te verduidelijken. Schattend rekenen komt in sommige klassen zelden aan bod. Leerkrachten menen dat deze toch belangrijke vaardigheid te moeilijk is voor hun doelgroep. Alle teamleden hanteren op een vlotte en efficiënte wijze een digitaal bord en rekensoftware bij het verlevendigen van hun les.
Materieel beheer <i>Uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De klassen zijn ordelijk en aantrekkelijk ingericht. Verzorgde en duidelijke methodegebonden referentiekaders ondersteunen in vrijwel alle klassen het denken van de leerlingen. Referentiematen voor meten zijn gradueel opgebouwd en voor kinderen goed herkenbaar. Waar nodig maken de leerkrachten gebruik van visuele klassikale en/of individuele ondersteunende materialen om abstract rekenen concreter te maken. Een mooi voorbeeld hiervan zijn de lessen rond breuken en tijd.
Evaluatie <i>Evaluatiepraktijk</i> <i>Evenwichtig / representatief</i>	Het team gebruikt vooral de toetsen die bij de methode horen om na te gaan in hoeverre de leerlingen de vooropgestelde doelen verworven hebben. Een foutenfrequentietabel helpt hen om de problemen van sommige kinderen verder

te analyseren. Vaak noteren ze hiervoor ook concrete remediërvorststellen. In sommige klassen houden leerkrachten een observatieschrift bij, waarin ze wiskunde problemen per leerling noteren en reflecteren over de verdere aanpak. Teamleden kiezen ook voor een tweetal 'grote toetsperiodes' per schooljaar. Ze vinden dit organisatorisch interessant en menen dat ook ouders die keuze steunen. Of dit ook voor (jonge) kinderen de beste keuze is, was nog minder het voorwerp van overleg. Toch zeggen leerkrachten dat ze geen 'examenstress' merken bij de leerlingen.

Tijdens de lessen krijgen de leerlingen snelle en overwegend positieve mondelinge feedback. Het effect op hun motivatie is duidelijk te zien. In de werkboeken en op toetsen is die feedback veel minder ontwikkelingsgericht. Vaak beperkt die zich tot doorgehaalde fouten, een afvinkteken of een paraaf. Sommige leerkrachten hanteren een beloningsstempel. Vaak volgt er geen (individuele) naverbetering op de correctie, waardoor leerlingen kansen missen om te leren uit hun fouten.

Het team gebruikt driemaal per jaar een genormeerde test om de vorderingen voor sommige wiskundeaspecten in kaart te brengen. Opvallend is dat vele leerlingen hierop lager scoren dan op de methodetoetsen. Leerkrachten wijten dit verschil vooral aan de taaldrempel die veel kinderen ondervinden bij de opgaven. Voorlopig hanteert de school de resultaten van deze testen vooral om individuele leerlingen te volgen. Een analyse op klas- of schoolniveau om de didactische aanpak zo nodig bij te sturen, is volgens de zorgcoördinator een optie voor de toekomst.

Bij de rapportering komen wiskundedoelen uitgebreid aan bod. Naast een doelenrapport, vult de school op vraag van ouders ook een abstract puntenrapport in voor elke periode. De zin van een totaalprocent over alle leergebieden heen, wordt niet in vraag gesteld.

Een overgangsgesprek bij het einde van het schooljaar biedt kansen om de noden van individuele leerlingen aan de leerkracht van de volgende klas door te spelen. Waardevol is dat de leerkracht van de eerste klas aanwezig is bij de bespreking van de overstap in de derde kleuterklas. Doorheen de lagere afdeling gebruiken leerkrachten de hierboven genoemde methodetoetsen en genormeerde testen om zicht te krijgen op noden van kinderen. Vooral de analyse van methodetoetsen vormt het startpunt om leerlingen extra te ondersteunen.

Alle teamleden tonen een sterke zorg om elke leerling zo goed mogelijk te begeleiden in zijn leertraject. De differentiatie vanuit de methode, het organiseren van 'rekengroepjes' en taken op maat van individuele kinderen zijn courante praktijken binnen de preventieve basiszorg. De vlotte organisatie van deze werkvormen wijst erop dat ze frequent voorkomen. Voor leerlingen, waar de klastitularis bijkomend advies of extra ondersteuning wenst, is er de bespreking op het MDO. De zorgcoördinator biedt klasinterne ondersteuning bij het vormen van homogene groepen voor bepaalde domeinen van wiskunde.

De school neemt nog niet deel aan schooloverstijgende proeven. De enige

mogelijkheid om de kwaliteit van het wiskundeonderwijs in een breder perspectief te bekijken zijn voorlopig de genormeerde testen.
De school krijgt geregeld feedback vanuit het vervolgonderwijs. Volgens de directeur halen oud-leerlingen daar goede resultaten.

3.1.1.5 Lager onderwijs: Frans

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor Frans in voldoende mate dankzij de Franstalige instroom van haar leerlingen.

Curriculum Onderwijsaanbod <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Samenhang</i> <i>Brede harmonische vorming</i> <i>Actief leren</i>	Formeel Frans wordt zowel in de tweede als de derde graad aangeboden. De leerkrachten baseren zich in hoofdzaak op een recent ingevoerd onderwijsleerpakket om de leerplandoelen te realiseren. Ze gebruiken daarbij de methode als referentiekader. In de tweede graad hanteren ze het leerpakket van het vijfde leerjaar, in de derde graad het leerpakket van het zesde leerjaar. De didactische aanpak is onvoldoende geënt op de krachtlijnen van het leerplan waardoor bepaalde aspecten niet correct geaccentueerd worden. Gezien de grote input van Franstalige leerlingen zijn de meeste leerkrachten ervan overtuigd dat de leerlingen reeds voldoende spreek- en gespreksvaardigheden bezitten en dat daarom de meeste aandacht naar schriftelijk taalonderwijs moet gaan. Hierbij wordt echter in mindere mate rekening gehouden met zowel de Nederlandstalige als de anderstalige leerlingen. Het leerstofpakket voor de Franstalige leerlingen beperkt zich vaak tot wat de methode voorschrijft; uitdagende verdiepende initiatieven komen slechts sporadisch aan bod.
Onderwijsorganisatie <i>Onderwijstijd</i> <i>Klasmanagement</i>	De lestijden Frans worden gegroepeerd gegeven om klas- en graadsdoorbrekend werken mogelijk te maken. De school verdeelt alle leerlingen van de tweede en derde graad in niveaugroepen. Op die manier sluiten enkele leerlingen van het vijfde en zesde leerjaar aan bij de tweede graad, terwijl een aantal leerlingen van het vierde leerjaar recentelijk opgenomen werden in de niveaugroep van de derde graad. Indien gewenst geeft de leerkracht gedifferentieerde opdrachten in de niveaugroepen.
Materieel beheer Uitrusting <i>Leermiddelen</i>	Digitale leermiddelen worden frequent geïntegreerd in de onderwijspraktijk. Het belang dat de leerkrachten hechten aan het domein schrijven, weerspiegelt zich ook in het klasbeeld. Referentiekaders met vervoegingen van werkwoorden krijgen voorrang op referentiestructuren die een houvast bieden om zich mondeling te kunnen uitdrukken. Het aanbod aan jeugdboeken of stripverhalen is in verschillende klassen beperkt tot onbestaande.
Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig / representatief</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	De evaluatie van de leerlingenresultaten is hoofdzakelijk gericht op de schriftelijke vaardigheden. De klemtoon ligt op het schriftelijk reproduceren van zowel lexicale als grammaticale kennis, waarbij schrijffouten in rekening worden gebracht. Hiervoor gebruikt de school zowel methodegebonden als eigen toetsen. Sommige leerkrachten bieden toetsonderdelen gedifferentieerd aan. De meerderheid van de toetsen zijn echter voor alle leerlingen dezelfde, ongeacht de talige achtergrond. Momenteel ligt de meeste nadruk op het schriftelijk

taalgebruik, terwijl het leerplan en de eindtermen vooral aandacht vragen voor het mondeling gebruik van de Franse taal.

Rapporteringspraktijk
Evenwichtig / volledig

De rapportering beperkt zich tot slechts vier van de vijf domeinen. 'Mondelinge interactie' krijgt geen specifieke aandacht. Verhoudingsgewijs gaat de meeste aandacht naar het domein schrijven. De weinige leesopdrachten beperken zich eerder tot technisch lezen, wat een onderdeel is van kopiërend spreken. Ook 'luisteren' krijgt slechts minieme aandacht.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Zorg

Tijdens de lessen Frans zag de inspectie onderwijsleergesprekken die hoofdzakelijk in de Nederlandse taal plaatsvonden. Ook alle klasinstructies werden systematisch in het Nederlands gegeven. De kennis van de woordenschat, gelinkt aan onmiddellijke vertalingen en de grammaticale structuren primeerde op de spreekvaardigheid van de leerlingen. Momenteel laat de school kansen liggen om de interne expertise van de Franstalige leerlingen gericht te benutten tijdens de lessen Frans.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Nascholingen

Het leerplan Frans is niet door het schoolteam geïmplementeerd. Er werd geen nascholing hieromtrent gevolgd, waardoor ook de visie niet doorgedrongen is op school. De leerkrachten interpreteren sommige domeinen niet op de juiste wijze, waardoor ze ook enkele leerplandoelen niet correct nastreven.

3.1.1.6 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet niet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor muzische vorming in onvoldoende mate. Behalve voor 'beeld', 'muziek' en (in mindere mate) 'drama', is het aanbod te eng ingevuld. Verticale samenhang en evaluatie zijn voor alle domeinen nog te weinig onderbouwd.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming

Het team maakte de afspraak dat muzische lesactiviteiten moeten kaderen in doelen uit het leerplan. In hun dagplanning selecteren leerkrachten dus per activiteit een beperkt aantal leerplandoelen en eindtermen. Vooral bij de domeinen 'beeld' en 'muziek' lukt dit behoorlijk. 'Beweging' en 'media' komen veel minder aan bod en bovendien is de relatie tussen de gekozen doelen en de concrete activiteit soms onduidelijk. Zeker voor 'media' valt het op dat teamleden soms voorbijgaan aan de essentie van dit domein. Het onderscheid tussen het gebruiken van media in de les en het doelgericht nastreven van media-competenties bij de leerlingen is niet voor iedereen duidelijk.

Sommige - maar niet alle - teamleden beschikken over een planning op langere termijn, waarbij ze een evenwicht tussen de domeinen en een spreiding van de doelen nastreven.

Behalve de gradatie per graad die het leerplan voorstelt, zijn er geen afspraken voor een continue opbouw binnen dit leergebied.

De meeste teamleden hebben slechts een vermoeden over de mate waarin hun aanbod alle doelen binnen de verschillende domeinen bestrijkt. En zelfs wie daar een beter zicht op heeft, erkent dat dit voor 'media' niet het geval is.

Leerkrachten stellen dat het nieuwe digitale registratiesysteem hen in de toekomst wellicht meer zicht zal geven op de volledigheid van hun aanbod. Een essentiële voorwaarde daarvoor is uiteraard een heldere relatie tussen doel en activiteit.

Sommige teamleden vermelden terecht dat ook in andere leergebieden muzische doelen aan bod komen. Deze integratie is echter weinig merkbaar in de doelenselectie binnen de andere leergebieden. Het risico bestaat dat muzische doelen daar eerder 'mogelijkheden' zijn dan doelgerichte objectieven.

De lesroosters van sommige klassen laten vermoeden dat muzische vorming beperkt blijft tot 'beeld' en 'muziek'. In de praktijk blijkt echter dat betrokken teamleden dit toch wel ruimer opvatten.

Positief is wel dat de meeste teamleden muzische activiteiten linken aan de thema's binnen wereldoriëntatie.

Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

Hoewel de onderwijstijd voor dit leergebied in sommige klassen beperkt is tot het minimum dat het eigen net voorstelt, blijkt uit planningsdocumenten dat leerkrachten de voorziene tijd ook daadwerkelijk benutten.

De wijze waarop leerlingen creatief mogen zijn tijdens muzische activiteiten is wisselend. Soms ligt de nadruk te sterk op een juiste techniek die tot een goed resultaat leidt. Daardoor vermindert de ruimte voor onbevangen omgaan met materialen, zelf oplossingen zoeken, plezier beleven, ...

Andere teamleden slagen erin om kinderen enthousiast te laten experimenteren in een gemoedelijke, spontane sfeer. Deels omwille van de grote groep, ligt dat in sommige klassen moeilijker.

Tijdens hoekenwerk maken sommige leerkrachten ruimte voor muzische opdrachten.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

De school beschikt over voldoende verbruiksmaterialen. Sommige meer duurzame, maar noodzakelijke materialen zijn stuk, beperkt of niet aanwezig: fototoestel, camera, muziekinstrumenten, ...

Gelukkig zoeken leerkrachten vanuit hun gedrevenheid zelf naar oplossingen of brengen ze noodzakelijke middelen van thuis mee. Ze hanteren de mogelijkheden van het internet en het digibord op een efficiënte manier ter aanvulling.

Infrastructuur

Sommige klaslokalen zijn niet echt aangewezen om met een grote groep muzisch creatieve activiteiten uit te voeren. De leerkrachten gebruiken de refter soms als alternatief, maar ook daar zijn de bewegingsmogelijkheden eerder beperkt.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig / representatief

Er ontbreekt een duidelijke en concrete schoolvisie op evaluatie van muzische vorming. Elk teamlid ontwikkelt een eigen systeem vanuit een persoonlijk aanvoelen van wat belangrijk is.

De meeste leerkrachten evalueren met een cijfer, maar de criteria variëren van talent over inzet naar een technisch correcte vormgeving. Het proces op zich, reflecteren, samenwerking, creatieve inbreng, ... worden minder als criterium vermeld.

Het is ook nog geen vaste gewoonte om criteria vooraf met de leerlingen te bespreken en hen nadien te betrekken bij de evaluatie van hun eigen leerproces of dat van anderen. Hier en daar zijn wel aanzetten merkbaar.

Het tentoonstellen van muzische werkjes in de klas of in de gang gebeurt wel volgens het team, hoewel dit tijdens de doorlichting weinig of niet merkbaar was.

Rapporteringspraktijk
Evenwichtig / volledig
Interne / externe communicatie

Op het leerlingenrapport worden cijferresultaten (meestal) automatisch omgezet in een reeks 'plussen-en-minnen'. Teamleden veronderstellen dat ze daarmee de problemen rond 'objectieve evaluatie' omzeilen.

De rapportering over muzische vorming is veel beperkter dan die over meer

cognitieve leergebieden. Tot nu toe komen vooral de domeinen beeld, muziek en drama voor.

Een correcte manier van rapporteren vormt het reflectiekader van het team bij het denken over evaluatie. Op dit moment beknot dit de rijke kansen die (alternatieve) evaluatievormen kunnen bieden bij de muzische ontwikkeling van leerlingen.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming

Bij de beeldvorming besteedt de school minder aandacht aan muzische ontwikkeling van kinderen dan bijvoorbeeld aan Nederlands of wiskunde. Het inspelen op talenten van leerlingen of differentiatie naar interesse komt bij dit leergebied nog niet vaak voor.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Nascholingen
Interne expertise

Muzische vorming was nog geen prioriteit binnen deze school. Toch drong het vorige doorlichtingsteam in 2002 - weliswaar naast andere aandachtspunten - al aan op een betere leerplanimplementatie en op afspraken voor continuïteit. Enkele jaren geleden volgden sommige teamleden nascholing, maar dit resulteerde niet in een visie of afspraken om dit leergebied structuur te geven.

Een belangrijk aangrijpingspunt is wel dat de meeste teamleden de noodzaak van een dringende inhaaloperatie voor muzische vorming inzien. De school kan beroep doen op interne expertise om dit leergebied op een efficiënte manier aan te pakken. Enkele teamleden beschikken over inzichten en/of talenten, die echter nog te weinig kanalen krijgen om door te stromen naar hun collega's.

3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	ja, neen
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	ja, neen
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	neen
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	neen
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Zorgt de school voor een correcte invulling van het zorgbeleid? (decreet bao - art. 153 septies, enkel van toepassing binnen een scholengemeenschap)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	neen
Verloopt het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 28)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Professionalisering

4.1.1 Deskundigheidsbevordering

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor ondersteuning.

Motivering

De school heeft nog geen expliciete visie op de deskundigheidsbevordering van haar team ontwikkeld. Het schoolbeleid stelt geen duidelijke eisen en verwachtingen hieromtrent voorop. Formeel is er wel een nascholingsplan. Dit is echter vrij beperkt. Het is louter een opsomming van enkele teamgerichte en individuele nascholingen, die vooral dit schooljaar plaatsvonden. In het verleden kwamen nascholingsinitiatieven eerder sporadisch aan bod.

Er werd nog geen behoefteonderzoek uitgevoerd inzake de noden op school- en leerkrachtenniveau. Omwille van pest- en tuchtproblematieken, heeft het team recentelijk wel een gezamenlijke nascholing gevolgd in verband met sanctiebeleid op maat van de school. De leerkrachten hebben deze vorming als zinvol ervaren en passen frequent een aantal opgedane inzichten toe op de speelplaats, in de refter en in de klassen.

Dit schooljaar heeft de school een online leerkrachtenprogramma geïntroduceerd in de lagere school en de derde kleuterklas. Dit programma bestaat uit een agenda, een rapporterings- en een leerlingvolgsysteem op klas- en schoolniveau. Het gebruik ervan situeert zich in een beginstadium en kan bijgevolg nog geoptimaliseerd worden.

Daarnaast volgden alle leerkrachten een initiatietraining van het digitale schoolbord. Sommige leerkrachten grijpen kansen aan om te leren van elkaar.

Over het algemeen wordt interne expertise echter nog te beperkt aangewend om de deskundigheid van het team te verhogen. Er worden wel geregeld initiatieven genomen tot informeel overleg. Zo blijven de leerkrachten spontaan langer na op vrijdag om informatie te delen met elkaar. Deze momenten worden echter te weinig benut als intervisiemoment. Het effect ervan is dan ook eerder gering.

Het team geeft aan dat de gevolgde nascholingen tot nu toe te weinig aansluiten bij de specifieke eigenheid van de school. Begeleiding bij de vertaling naar de eigen klas, verdere opvolging, evaluatie en eventuele bijsturing gebeuren amper of niet, waardoor de meeste nascholingen weinig ondersteunend worden ervaren voor de klaspraktijk.

Het schoolteam grijpt te weinig kansen aan om nascholingen te volgen inzake actuele ontwikkelingen binnen het onderwijsveld. Onderwijsvernieuwing gebeurt dan ook hoofdzakelijk via informatieverstrekking. De geringe implementatie van de leerplannen voor Frans en muzische vorming getuigen daarvan.

Recentelijk heeft het team, niveauspecifiek, nascholing gevolgd omtrent techniek. Ze heeft de intentie om hier gericht aan te werken in de nabije toekomst.

De responsiviteit bij de meeste teamleden is groot. De inspectie heeft dit positief ervaren tijdens de doorlichtingsperiode.

4.2 Begeleiding

4.2.1 Sociale en emotionele begeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor ondersteuning, doeltreffendheid, ontwikkeling.

Motivering

Op haar website verwijst de school duidelijk naar het belang dat ze hecht aan sociaal-emotionele aspecten in de ontwikkeling van kinderen. Ze promoot zich als een huiselijke en warme school, met aandacht voor gevoelens en beheersen van agressie.

Een meer concrete onderbouwing van deze visie in het schoolreglement zorgt voor enige doelgerichtheid in het handelen van de leerkrachten. Ook de onthaalbrochure voor leerkrachten bevat een 'vademecum voor discipline'.

Vele leerkrachten in de lagere afdeling leggen verwachtingen in dit opzicht vast in klas- en/of kringafspraken.

De reflectie over een goede aanpak van sanctioneren heeft bij het team geleid tot een groeiende gelijkgerichte visie en praktijk.

Slechts weinig teamleden kunnen zich herinneren of bij deze aanpak ook inspiratie gezocht werd in de leergebiedoverschrijdende eindtermen voor sociale vaardigheden.

Diverse initiatieven ondersteunen het team en de kinderen bij het verzorgen van een bevorderend sociaal-emotioneel klimaat op school. Het nieuwe observatiesysteem in de kleuterafdeling besteedt uitgebreid aandacht aan de ontwikkeling van het gevoelsleven en biedt leerkrachten aangrijpingspunten om dit persoonlijkheidsaspect goed in te schatten.

Het team richt zich op veertig basiswoorden die nodig zijn voor het welbevinden van anderstalige kinderen op school.

Bij de oudste kleuters staat één van de thema's in het teken van omgaan met gevoelens.

Verschillende leerkrachten gebruiken een stimulerend beloningssysteem in de klas. Ze hanteren vaak ook een zeer rechtlijnige aanpak, die kinderen structuur biedt.

Een teamlid fungeert als vertrouwensleerkracht. Ze slaagt erin om in gesprekken met kinderen problemen op te lossen of te voorkomen.

Onder haar impuls richtte de school recentelijk ook een leerlingenparlement op. De verkozen vertegenwoordigers verduidelijken hun voorstellen tijdens een algemene vergadering met alle lagerschoolkinderen. Op dit moment werken ze rond het voorkomen van ruzie op de speelplaats.

Als verwerking van een nascholing ontwerpen drie werkgroepen procedures om een rustige en veilige leefsfeer te realiseren op de speelplaats, in de eetzaal en op de bus. Pictogrammen bieden kinderen hierbij structuur en herinneren hen aan de afspraken.

Het team stapt af van louter sanctionerend optreden en stimuleert leerlingen om bij conflicten te luisteren naar elkaar en om zelfstandig naar een oplossing te zoeken.

Bij goede weersomstandigheden stimuleren speelkoffers kinderen tot echt spelen tijdens de pauzes.

Jammer genoeg vertoont de speelplaats ook minder bevorderende aspecten, zoals de lekken in het overdekte gedeelte. Te veel kinderen op een te beperkte verharde oppervlakte zijn eerder contraproductief voor een goede sociale omgang met elkaar.

Behalve in de kleuterafdeling worden aspecten van sociaal-emotionele ontwikkeling niet systematisch geobserveerd. Toch zijn leerkrachten, misschien door de problemen in het verleden, alert voor leerlingengedrag. Tijdens schoolpoortcontacten overleggen ze vrij snel en frequent met ouders.

Verscheidene leerkrachten getuigen dat de specifieke aanpak rond 'sanctioneren' doeltreffend is. Deze resulteert in minder conflicten, waarbij ze moeten tussenkomen.

Sommigen noteren op het leerlingenrapport of in de agenda feedback over het gedrag van elke leerling.

Het 'pluimenboekje' is een opmerkelijk initiatief om kinderen zelf positieve gedragingen te leren ontdekken en beschrijven.

De school nam deel aan een enquête rond welbevinden bij de oudste leerlingen. De resultaten liggen rond het Vlaamse gemiddelde. Dit initiatief is nog te jong om al tot conclusies of bijstellingen te leiden.

De aanpak van conflicten is een geslaagde realisatie, die getuigt van een strategische aanpak bij de ontwikkeling van professionaliteit op dit terrein. Vanuit een duidelijke behoefteanalyse ging het team op zoek naar externe expertise, die paste bij de schoolspecifieke problemen. Het hele team stapte mee in de nascholing en werkgroepen zorgen voor een verdere concretisering van de verworven inzichten. De vertrouwensleerkracht is sterk betrokken bij dit thema en stimuleert blijvende aandacht voor de afspraken.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Het leiderschap ligt in handen van de directeur, die leeft voor zijn school. Dankzij een uitgekiende schoolorganisatie en door de medewerking van alle teamleden zorgt hij voor zoveel mogelijk pedagogisch comfort in elke klasgroep.

Daarvoor neemt hij ook een grotere klasopdracht dan wettelijk voorzien en offert hij een deel van zijn 'directietijd' op. Met als gevolg dat heel wat taken buiten de lesuren moeten gebeuren.

Hij vindt het ook belangrijk om goed bereikbaar te zijn voor ouders, wat deze dan ook sterk waarderen.

Deze tijdsindeling baart hem de nodige zorgen als pedagogisch-didactische coach. Hoewel hij vernieuwingen introduceert, ontbreekt vaak de tijd om die grondig op te volgen en te ondersteunen in de klaspraktijk.

Tijdens doorloopbezoeken probeert hij op de hoogte te blijven van wat in elke klas gebeurt. Aan gerichte klasbezoeken of doelgerichte functiegesprekken komt hij echter nauwelijks toe.

De teamleden waarderen zijn inzet en hebben het gevoel dat ze bij hem terecht kunnen. Met veel begrip voor de moeilijke situatie, kijken sommigen toch wel uit naar een sterkere pedagogisch-didactische samenwerking.

De wisselende personeelsbezetting maakte het tot nu toe niet evident om te kiezen voor een meer gedeeld leiderschap. Een stuk stabiliteit in de toekomst kan hier nieuwe perspectieven openen.

De teamleden tonen een grote gelijkgerichtheid in visie en handelen op het vlak van hun opdracht bij de taalverwerving van kinderen. Voor sommige andere leergebieden is die gezamenlijke doelgerichtheid minder vanzelfsprekend.

Recent leerkrachtenverloop maakt onderlinge afstemming steeds dwingender om continuïteit en gelijkgerichtheid te garanderen. Daarvoor zijn de formele kanalen niet altijd beschikbaar. De spontane en open communicatie binnen het beperkte team vangt dit gedeeltelijk op.

De betrokkenheid en de inzet van het team - vaak in weinig comfortabele omstandigheden - is een grote troef van de school. Leerkrachten voelen zich mee verantwoordelijk voor hun school en voor elkaar, krijgen kansen tot inbreng en streven naar een transparante en democratische besluitvorming.

Ondanks waardevolle en frequente informatie-uitwisseling, worden de mogelijkheden van formeel, didactisch gericht overleg soms onderschat. Personeelsvergaderingen zijn beperkt in aantal en de meeste agendapunten zijn organisatorisch van aard.

Het team reflecteert geregeld over ondernomen acties en stuurt ze bij. Een systematische zelfevaluatie van de schoolwerking is nog geen ingeburgerd instrument binnen de kwaliteitszorg.

Toch vertoont het team voldoende responsiviteit voor invloeden en meningen van buitenaf. Nieuwe inzichten en ideeën worden vrij snel aangegrepen om de werking bij te sturen (ook tijdens deze doorlichting). Dit is ook een aanwijzing voor de vernieuwingsbereidheid van de teamleden.

Outputanalyse op schoolniveau richt zich vooral op de resultaten van oud-leerlingen in het vervolgonderwijs. Vanuit contacten met secundaire scholen, is de directeur ervan overtuigd dat leerlingen die het doorverwijzingsadvies volgen, de overstap met succes maken. De resultaten zijn echter nog te beperkt en te weinig specifiek om conclusies over de kwaliteit van een leergebied te kunnen trekken.

De school heeft een visie op talenbeleid uitgewerkt waarin een goede verwerving van de Nederlandse taal door de vele anderstalige leerlingen voorop staat. Ze neemt eveneens waardevolle ondersteunende initiatieven inzake communicatie met zowel haar anderstalige als hoofdzakelijk Franstalige ouders. De school biedt formeel Frans aan vanaf het derde leerjaar.

De lestijden toegekend volgens de sociaal-economische status (SES) van de leerlingen werden geïntegreerd in de zorgwerking. Momenteel evalueren de zorgcoördinator en de directeur de vorige acties van hun beleidsplan rond gelijke onderwijskansen (GOK). Het is de bedoeling dat ze hun bevindingen voorleggen aan het team en dat daarbij nieuwe doelen en acties ontstaan.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De voortdurende inspanningen van het kleuterteam voor de taalontwikkeling van kleuters.
- Het evenwichtig aanbod en de leerbegeleiding voor wiskunde in de lagere afdeling.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De initiatieven voor een goed gestructureerd sociaal-emotioneel klimaat op school.
- De gerichte opvolging van de emotionele ontwikkeling van kinderen in de kleuterafdeling.

Wat betreft het algemeen beleid

- De betrokkenheid en de inzet van de directeur en zijn team.
- De alertheid van het team voor signalen van buiten de school.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- In beide afdelingen afspraken maken die de verticale samenhang van de onderzochte leergebieden ondersteunen.
- Feedback en correctie van wiskundetaken ontwikkelingsgericht aanwenden.
- In de lagere afdeling evaluatiecriteria en -werkvormen afspreken, die leerlingen ondersteunen in hun muzisch ontwikkelingsstraject.
- De visie en de doelen van het leerplan Frans toepassen en afdoende differentiëren voor wie trager of sneller vordert.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Een visie ontwikkelen en een procedure afspreken voor een adequaat professionaliseringsbeleid, dat nauw aansluit bij de behoeften van het team.

Wat betreft het algemeen beleid

- Ruimte creëren voor gerichte pedagogisch-didactische coaching, overleg en opvolging.
- Formele zelfevaluatie en outputanalyse sterker inzetten als monitor voor kwaliteit.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- In de kleuterafdeling: afspraken maken, toepassen en opvolgen om alle ontwikkelingsdoelen van muzische vorming op een evenwichtige manier in het aanbod op te nemen.
- In de lagere afdeling: een procedure uitwerken, die garandeert dat alle eindtermen van muzische vorming evenwichtig en in samenhang bij zoveel mogelijk leerlingen nagestreefd en bereikt worden.

7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG

7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen':

BEPERKT GUNSTIG

voor het **kleuteronderwijs**

omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor
muzische vorming

voor het **lager onderwijs**

omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor
muzische vorming

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf 31-01-2016 opnieuw een controle uit.

7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de overige erkenningsvoorwaarden:

GUNSTIG

7.3 Overige reglementering: regeling voor het vervolg

Het inspectieteam stelde volgende inbreuk(en) vast:

- de afspraken in verband met huiswerk zijn niet opgenomen in het schoolreglement;
- de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift basisonderwijs wordt niet gerespecteerd. De school bewaart de lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift onvoldoende lang.

Om deze inbreuk(en) op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf 31-01-2016 opnieuw een controle uit.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname
Johan Kets de inspecteur-verslaggever	Naam: het bestuur of zijn gemandateerde
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling	